

## LIEDTEKSTEN CAMARATA TRAJECTINA - DE KLANK VAN DE STAD

VRIJDAG 30 DECEMBER 17.00 UUR

### PROGRAMMA

1. Aen de Utrechtsche soete Juffrouwen
2. Cupido's winterlied
3. Lest ginck uyt playsieren
4. Instrumentaal: Est-ce Mars
5. Ultrajectina
6. Vrijage tussen student en vrouw
7. Fleur der vrouwen
8. t'Samen-sangh tusschen Lerinde en Hylas. Op verscheyde Toonen.
9. Aan de bruid - W.W. Van Nieuwkerk  
I. Verzoeknummer  
II. Winter  
III. Aan de bruid  
IV. Hoor eens ik haat je  
V. Voor de liefste onbekende
10. Instrumentaal: Passamezzo antico
11. Louweris oom
12. De Klagende CASANDER; Over de breeckende Vrindschap van DAMON
13. Drinck-Liedt op de Peeckel-haringh

## AEN DE UTRECHTSCHEN SOETE JOFFROUWEN IN'T GEMEEN.

Leonardus Gouwerack, *Erato*, 1646.

Stemme: *Carileen*.

Hoogh Altaers,  
Goden gewijde beelden,  
Neycht u tot ons offerhandt,  
Ontfanght ons offer gloet,  
Komt ons te moet,  
Door uwe rey: die voor u stoken renck brant,  
Tempelschaers  
Wilt u soet queelich spelen,  
Verheught der Godheden oor,  
Dat beter ons gebeth  
Sonder beleth,  
Mach door dringen tot int Goddelijcke Choor:  
Op dat ons beeden  
Mach steygeren op,  
Met wijde schreden,  
En groeten den top  
Haers macht, Diens kracht  
Sonder gewelt,  
Door 't soet  
Lock gevoet  
Doet dat yder graech helt.

## CUPIDOOS WINTER-DEUNTJE

C. Ceep, uit: *Utrechts Zang-Pieeltjen*, 1649

Stemme: *Tous les Soldats de France*.

Op lievers die mijn minne  
De locht verheu, heu, heu, heu, heugt mijn geest,  
Hier swiert doch 't koor uws sinne,  
Dits minnaers ker, ker, ker, ker, kermis feest,  
U Amstels gladde straeltjes  
Soo cierlijck zijn gedeckt,  
't Is lust vrolijcke maetjes,  
Die na mins we, we, we, we, wellust treckt.

Het sneeu door kou bevroore  
Locket 't na, na, na, narre sleetje uyt,  
Om daer door te bekoore  
Een lang gewen, wen, wen , wen, wenste Bruydt.  
Nu laet u Paertjes drave  
Met strickjes toegerust,  
U hertjes sullen laven  
Door dese lie, lie, lie, lie, lieve lust.

Elck soeckt sijn lieve liefje,  
Gaet na u Ro, Ro, Ro, Rosimont,  
De, de, de, min geriefje,  
Mides liefd' 't u he, he, he, he, heden jont.  
U vreught na vreught sal helle,  
Soo dra u Paertje gaet  
Op 't rammelen van de Belle,  
Wiens toon steeds mi, mi, mi, mi, minne slaet.

Ick sal de Voerman strecken,  
En voeren u, u, u, u, uw op 't padt,  
Daer ick u sal ontdecken  
't Lief minne va, va, va, va, van ons Stadt.  
Set aen u Struys en Swanen,  
Draeck, Schulp en Mereman  
Neptunis spoor wilt banen,  
Doch leght somwij, wij, wij, wij, wijl een an.

### TOT LOF VAN DE SCHOONE STADT UYTRECHT.

*Cupidoos Lust-Hoff, Ofte De Nieuwe Uytrechtse Nachtegael, 1679*  
Stem: *Ick ginck op eenen Morgen.*

Lest gingh ick uyt playsieren  
Met een soete Tas,  
Om vreughde te hantieren,  
dewijl het Kermis was,  
Al buyten Uytrecht de Schoonste Stadt,  
Noch heb ick al mijn leven  
Geen meerder vreucht gehad.

Ick gingh mijn Lief geleyden  
Buyten Catrijnen Poort,  
daer moesten wy wat beyden,  
Om dat wy sagen voort  
Veel gravers graven een nieuwe Vaert,  
Om te varen na Leyden  
Soo ons daer wiert verklaert.

Voorts gingen wy spanceeren  
Het Dommeltjen voor by  
daer droncken wy met eeren  
Een Roemer Wijn seer bly,  
doe gingen wy voort na Tollesteegh-poort  
Sagen daer scheepjes laveeren,  
Op den Rhijn ongestoort.

Soo zijn wy voort getreden,  
Tot naer de Maelie-baen,  
Sagen de Jonckers mede  
De Klooten lustigh slaeen,  
Wy quamen voor by een Herbergh gaen,  
Daer kloncken de kannen glasen,  
Met vreughde wiert 't gedaen.

Het soete roode wijntje,  
Maeckten my amoreus,  
Ick had daer mijn Catrijntje  
Wel haest gemaect heel beus,  
Om dat ick wou voelen haer borsjes ront  
Sy hiel haer eerst wat qualijck,  
Maer 't wiert weer peys terstont.

Op het Prieel der lusten,  
Het Kerck-hof van sint Jan,  
daer gingen wy wat rusten  
Om daer te schouwen an,  
De deftige Huysen die daer staen,  
Wy hoorden de Soldaten  
de Trommels lustigh slaen.

Wy sagen voort de Kercken,  
de schoonste van Neerlandt,  
En gingen doe aenmercken  
de Merckten abundant,  
de Vis-marckt en de hoender-merckt ras,  
Alwaer veel kramen stonden,  
Om dat het Kermis was.

Wy gingen doe de trappen,  
Voort van den hogen Dom,  
Tot boven toe opstappen,  
En sagen daer rontom,  
Veel steden en dorpen in het Velt,  
En hoe de Huysen binnen  
Seer deftigh zijn gestelt.

Als wy dit alles sagen,  
Wy seyden al te hoop,  
die stad de naem mach dragen,  
de Perel van Euroop,  
Om haer cieraet ende versche lucht,  
En om haer schoon Plantagie  
daer door sy is berucht.

### **VRVAGIE TUSSCHEN EEN STUDENT EN EEN JOFFROU.**

*Cupidoos Lust-Hoff, Ofte De Nieuwe Uytrechtse Nachtegael, 1679*  
Stemme: *Bell' Iris.*

*Soete Joffrou laet my toe,  
dat ick wat by u kom praten:  
U de vryheydt toe te laten,  
Sonder kennis jonghman hoe,  
Sou dat niet na loosheydt smaken?  
Joffrou is het na u sin,  
Ick sal met u kennis maken,  
Ieder saeck heeft sijn begin.*

In beginnen leyt gevaer.  
Menich hebben yet begonnen,

Eer sy recht hadden versonnen,  
Wat daer in gelegen waer,  
't Geen sy naderhant beklaegde.  
*Dat kan wesen, maer wat quaet  
Leydt daer in, so 't u behaegde  
Dat ick somtijts met u praet.*

Vrient, ghy zijt my onbekent,  
daerom mach het gants niet wesen,  
En na 'k sien kan aen u wesen,  
dunckt my dat ghy zijt Student:  
*Ja me Joffrou t'uwere diensten,  
Onderdanighlick bereyt.*  
Och te kleyn zijn mijn verdiensten,  
Voor so groote nedrigheyt.

En het past alsulcke niet,  
Die hier komen om te leeren,  
By de Joffrous te verkeerren,  
't leeren loopt dan licht in't riet,  
dickwijs heeft men oock vernomen,  
datter menigh kuyssche ziel  
Leelijck is op spraeck gecomen,  
die't veel met Studenten hiel.

Gaat dan heen besteet u tijt,  
Op u kamer in u boecken,  
Laet af Joffrous aen te soecken,  
Soo ghy wel beraden zijt.  
*'k Weet u danck van u vermaningh,  
'k Soeck maer wat veranderingh.*  
'k Wens dan so u veel daer aen hing  
dat ghy by een ander ging.

*Hoe dus trots wel Joffrou wel,  
dat is wonder dus afkeerigh.*  
Ick en ben heel niet begeerlijck  
Na u aenspraeck fijn gesel,  
'k Wil mijn eer daer niet mee quetsen  
die ick na Studenten hoor,

Door hun praten pochen swetsen,  
Sluyt ick deur hart ende oor.

Nu 't is tijt dat ghy vertreckt.  
*Joffrou laet u wat geseggen.*  
't Is my best u af te seggen,  
Eer ghy namaels met my geckt:  
Want ick weet wel wat die quantjes  
de Studenten rechten aen,  
Voor ons oogen sijns als fantjes,  
Achter rugh sy ons verraen.

### FLEUR DER VROUWEN

Leonardus Gouwerack, *Erato*, 1646  
Toon: *Pholiphemus*.

Fleur der Vrouwen wilt mijn geven,  
In dit leven,  
Dat ick met u schoonheyt paer,  
Wilt in soete echt besteden,  
Uwe leden,  
Soo lopense geen gevaer.

Secht doch eens wat sal het wesen,  
Mijn gepresen,  
Als ghy noch langer soo gaet,  
De jeucht sal te met verouwen,  
Wilt onthouwen,  
Dat u dan naedert veel smaet.

Wanneer dat de jonge Jaeren,  
Sijn vervaeren,  
Soo achtmen een Maecht niet,  
Daerom wilt nu met mijn trouwen,  
't Mocht u rouwen,  
Dat ghy u jeught door-gaen liet.

Ick bid voor 't lest wilt doch achten,  
Mijne klachten,

Of vermaeckt u mijn verdriet,  
Het geen ick mijn leven-dagen,  
Sal beklagen,  
Soo ghy mijn geen bijstant biet.

### T'SAMEN-SANGH TUSSEHEN LERINDE EN HYLAS.

Leonardus Gouwerack, *Erato*, 1646  
Op verscheyde Toonen.

*Lerind' u overschoonheyts beelt,  
Heeft in desen boesem geteelt,  
De onvernoeghde minne:  
Ghy zijt de leytster van 't eenich wit,  
Het wit dat ghy besit,  
Ghy zijt mijn siels Godinne.*

Ick vlucht voor u door dese praet,  
Het sijn vergeefsche praten,  
U doen mijn gans niet aen en staet,  
Hylas, wilt dees praet laten.

*Hoort, hoort, mijn waerde Vrouw,  
Ontfanght van mijn, mijn trouw,  
Die ick niemandt sal geven,  
Aen u, Liefwaerde maeght,  
Want ghy in u borst draeght  
Al mijn lust, ziel en leven.*

Gaet, gaet, u trouw begeer ick niet,  
Ghy kunt mijn niet vermaken,  
Daerom die een ander aanbiet,  
En wilt u quelle staken.

*Wel hoe, dus waerde Vrouw,  
Wel hoe sijt ghy soo schoon,  
Kan ick u niet vermaecken,  
Dat is maer Maeghden-praet,  
'k Bid u wilt dit seggen staecken,  
Want die niet verd' en gaet.*



Ja wel ick singh mijn oude wijs,  
Ghy kunt mijn niet bekoren,  
Ick ben voor u al veel te wijs,  
U praet is al verlooren.

*Wel sal het dan niet geschieden,  
Mijn te bieden  
Uwe waere min en trou,  
Sult ghy die van gans u leden,  
Mijn niet geven,  
Adieu, vaert dan wel me-vrou.*

Adieu Hylas, adieu mijn vrint,  
Wilt soo lange gaen soecken,  
Tot dat ghy wat te vryen vint,  
Soeckt vry in alle hoecken.

*Tis goet de sinne,  
Niet al te heet,  
In 't vier van minne,  
Te saem gesmeet,  
Want door 't genieten,  
Van 't minne-vier,  
Rijst veel verdrieten,  
Voor kleyn plasier,  
Die niet te hart loopt,  
De min niet dier koopt,  
Een blaeuwe scheen,  
Gater mee heen.*

## WILLEM WANDER VAN NIEUWKERK: AAN DE BRUID

Op gedichten van Ingmar Heytze

### VERZOEKNUMMER

Je houdt van mij? Maak dat  
een ander wijs - vooruit maar,  
bel hem op en giechel door de telefoon,

schrijf een roze brief of fluister  
steels achter je hand: ik hou,

ik hou van jou. Ik ben niet meer  
dan zand dat door je vingers valt,  
een machteloze loden last - ga liever  
in een klooster, of een hoerenkast,  
dan dat je van me houdt.

Je houdt van mij? Zeg dat  
de vogels in de lucht, de blinde  
mollen in de wei, vertel het enig  
ander lief in enig ander land -  
maar zeg het nooit meer tegen mij.

## WINTER

Het wordt steeds kouder in dit huis.  
Tocht waart zuchtend door de kamers.  
Rijp maakt bloemen op de ramen.  
Kleuren zijn verwelkt tot grijs.

Huiver kruipt door onze lakens.  
Twijfel slaapt er tussenin.  
Wij liggen rillend naast elkaar  
en staren zonder lust of zin.

Je lippen zijn van ijs en steen.  
Mijn hart bevriest bij elke zoen.  
Lief, ik weet niet wat te doen:  
langzaam wordt het winter  
om ons heen.

## AAN DE BRUID

Ik dacht ik schrijf je even  
om te melden hoe het is gegaan,

maar de kaart blijft ongeschreven.  
Er is geen beginnen aan.

Ik leef nog steeds - een vorig leven  
dat me niet is toegestaan,

ik fiets nog steeds bij je vandaan  
met alle lichten tegen.

Het wordt later en ik mis je.  
Je bent inkt onder mijn huid.

Het is voorjaar en het regent  
en je zoekt een trouwjurk uit.

*'if it was raining kisses he'd be the only person with an umbrella.'* Terry Pratchett

## HOOR EENS IK HAAT JE

Hoor eens ik haat je,  
ik schreef dat je lief was en licht –  
en nog wat onzin over je gezicht  
maar nu haat ik je, god wat haat ik je.

Die neus, dat hoofd, die paardenbek,  
die ogen en die gierennek  
dat kraagje en dat bloemkooloor  
met al je slierten haar ervoor.

Hoor eens ik wou graag zijn  
jou, maar het kon niet zijn,  
het licht is uit, ik zie je alsnog  
zoals je werkelijk bent.

O ja, ik haat je,  
ik haat je zo vreselijk,  
ik wou het helemaal niet zeggen –  
maar ik moest het even kwijt.

## VOOR DE LIEFSTE ONBEKENDE

*‘Wie van ons twee heeft de ander bedacht?’ Paul Eluard*

Wat ben ik blij dat ik je nog niet ken.  
Ik dank de sterren en de maan  
dat iedereen die komt en gaat  
de diepste sporen achterlaat, behalve jij,  
dat jij mijn deuren, dicht of open,  
steeds voorbijgelopen bent.

Het is maar goed dat je me niet herkent.  
Kussen onder straatlantaarns  
en samen dwalen door de regen,  
wéér verliefd zijn, wéér verliezen,  
bijna sterven van verdriet -  
dat hoeft nu allemaal nog niet.

Ik ben nog niet aan ons gehecht.  
Ik kijk bepaald niet naar je uit.  
Neem de tijd, als je dat wilt.  
Wacht een maand, een jaar,  
de eeuwigheid en één seconde meer -  
maar kom, voor ik mijn ogen sluit.

## INSTRUMENTAAL: PASSAMEZZO ANTICO

### ‘T SAMEN-SPREACK. [TUSSEN TRIJN EN LOUWERIS]

J.J. van Asten, uit: *Utrechts Zang-Pieeltjen*, 1649  
Stemme: *Och! Haesje mijn Schat.*

Hoort Louweris-Oom,  
Waerom dat ick koom:  
Ick ben tot Trouwen ghesint;  
Oock weet ick een Knecht,  
(Ey raedt my eens recht,)   
Die mijn geweldigh bemint;

Wat souje me raen,  
Soud' ick hem aenslaen:  
Hoe duncket jou goedt of quaedt:  
Daerom, daerom, och! Louweris-Oom  
Soo kom ick by jou om raedt.

*Wel Trijntje me Kindt,  
Siet wat je begint,  
Te trouwen dat het wat in:  
Maer trouje die geen,  
Iy weet wie ick meen,  
Soo trouje noch van mijn sin.  
Daer sit vry wat goet;  
En sooje dat doet,  
Siet eens of Oom jou niet kent  
Ick sel, ick sel, versinje dat wel,  
Jou maecken mijn testament.*

Dat 's Jores, niet waer?  
Neen seecker mijn Vaer,  
Dan blijf ick noch liever die 'k ben,  
Eer dat ick een bloedt  
Wil Trouwen om 'tgoedt,  
Een Saggelaer, een Jan-Hen.  
Wil jy me verbien  
Te trouwen die 'k mien,  
Ick wedme dan niemandt en krijght:  
Daerom, daerom, och! Louweris-Oom  
So bid ick dat jy toch swijght.

*Hoe steeck jy dus op,  
Heer! wat hebje'ien kop:  
Laet hooren eens Trijntjen wie 't is,  
Een Knoet of een Mof,  
Toch daer is niet of,  
'k Meen dat icket half wal gis,  
Maer daer leydt niet an,  
Is hy een goet Man,  
En datje te samen wel bent:  
Ick sel, ick sel, versinje dat wel,*

*Jou maecken mijn Testament.*

Wat soo, dat 's een woordt!  
Nou Oompje gaet voort,  
En maeckt dat ons Hylick dan sluyt,  
En Sondagh wilt --odt,  
Ten eersten een Bodt,  
Soo wordt ick alreeds de Bruyt:  
't Is my om wat aers,  
Ick drager wat swaers,  
Wat raedt, dat hy my nou liet:  
Daerom, daerom, och Louweris-Oom,  
Maeckt dat het ten eersten gheschiedt.

**DE KLAGENDE CASANDER,  
OVER DE BREEKENDE VRINDSCHAP VAN DAMON.**

Fuyter de Lion, uit: *Utrechts Zang-Pieeltjen*, 1649  
Toon: *Gy Heylighheyden, &c.*

Hoe lang sal ik de lucht met klagt op klagt vervullen?  
En schreyen Hemel hoog over d' afkeerigheyt,  
Die my u stuersheyt weyt?  
Seg Damon, seg wanneer mijn suchten enden sullen?

De kruyden en 't geblomt, de loover-rijke boomen,  
Gaen swanger van den dauw die 'k uyt dees oogen giet  
't Welk in een Zilte vliet  
Vervorremen 't Cristal van Acis Water-stroomen.

Waerom hebt ghy ô Goon mijn niet die macht gegeven  
Van ongevoelikheyt, die dese ziel besit?  
Of is, mijn wreede dit  
Tot eenen Kanker-worm gegeven in dit leven.

Soo stort een kort vervolgh van nachten op malkand'ren,  
Besluyert Phoebus hoofd met helse dusternis;  
Dat ik 't gesichte mis,  
Van hem die vrinschaps-bant doet scheyden van den and'ren.

## DRINCK-LIEDT OP DE PEECKEL-HARINGH

*Utrechts Zang-Pieeltjen, 1649*

Stemme: *Qu'il & bon, bon, bon, bon*

Haringh is soo bon, bon, bon,  
Om eens op te drincken.  
Sa, ontsteect de ton, ton, ton,  
Laet de Bekers klincken.  
Daer, daer, daer hebje van het Nat;  
Drinckt vry, daer is noch meer in 't Vat.

Maetje dat geldt jou, jou, jou,  
Soo ien proper teuchje;  
Wiljer tweetjes nou, nou, nou,  
Elck die drinck sen meuchje.  
Drie, drie, drie maeckt een Claver-blat:  
Drinckt vry, daer is noch meer in 't Vat.

Daer was drooghte, ja, ja, ja,  
Geef jy 't sulcken neepje?  
Schencker kom, kom, dra, dra, dra,  
Brengh ons vocht uyt 't Scheepje.  
Soo, soo, soo, wel bekomje dat;  
Drinckt vry, daer is noch meer in 't vat.

't Steeltje moeder by, by, by,  
't Sel te beter klemmen;  
Peeckel-haringh, wy, wy, wy  
Doen jou lustig swemmen.  
Sa, sa, sa Vrienden haestje wat;  
Drinckt vry, en laet geen Bier in 't vat.

'T Vaetje rommelt, och, och, och!  
't Kraentje wil niet loopen.  
Heeft de Brouster noch, noch, noch?  
Jaese, sou ick hoopen.  
Wy, wy, wy singhen overluyt:  
Ons *Paters-vaetje* dat is uyt.

Bronvermelding:

1, 7, 8 12, 15 uit: Leonardus Gouwerack: *Erato* - Omhelst van verscheyde Minne-Deuntjes, Sangh-rijmpjens ende Nieuw-quelige Veersjens Op-geoffert Aen de Utrechtsche Nymphjens (1646)

2, 10, 11, 13 uit: *Utrechts Zang-Prieeltjen*. Daerinne de aerdighste Liedekens, uyt 't Amsterdams Minne-Beeckje, 't Haerlems Mey- Somer- ende Winter-Bloemtje, Sparens Vreughden-Bron, Ende andere de Nieuwe en waerdchste by een ghebracht sijn. Verziert en verrijckt met verscheyde Coopere Plaetjes.

4, 6 uit: *Cupidoos Lust-Hoff*, ofte de Nieuwe Uytrechtse Nachtegael, singende d'aldernieuwe Franse Voysjens en Amoureuse Gesangen, Herders-, Bruylofts-, Drinck-Liedekens en andere snakery. Amst. Mich. De Groot, 1679.

9, Aan de bruid (2016) - Willem Wander van Nieuwkerk  
Vijf gedichten van Ingmar Heytze voor mezzo-sopraan, klarinet, viool, altviool en cello, gearrangeerd voor Camerata Trajectina

De gedichten die Ingmar Heytze voordraagt komen uit:  
*Utrecht voor beginners & gevorderden* (2020)